

UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

INFORME DE SEGUIMENT de CENTRE PROPI

DEL

CURS ACADÈMIC 2012/2013

FACULTAT D'ECONOMIA I EMPRESA

Degà/Director: Jordi Massó

Data: 28/02/2014

1. ESTAT DE LES PROPOSTES DE MILLORA

ESTAT ACTUAL DE LES MILLORES PROPOSADES EN L'INFORME ANTERIOR

En aquest apartat cal incloure les millores proposades en l'informe anterior, afegint l'estat de la proposta ("implantada", "implantada parcialment", "pendent", etc.).

GRAUS

Acció	Responsable	Estat actual ⁽¹⁾
Implantar un grup específic d'ADE que s'imparteixi exclusivament en anglès. Augmentat l'oferta de grups en anglès	Junta Facultat	Implantada
Desdoblament de les sessions pràctiques	Comissió d'Afers Acadèmics	Implantada parcialment i s'hi continua treballant
Modificar la sessió d'acollida als nous estudiants: informació a l'alumnat i coordinació de les presentacions	Vicedegà d'Afers Acadèmics	Implantada
Millora de la pàgina web	Vicedegans d'Estudiants i Mobilitat i d'Afers Acadèmics	Implantada i s'hi continua treballant
Posar èmfasi en les característiques del grau en totes les activitats de difusió del grau, inclosos els portals d'informació de la UAB i potenciar la relació amb els professors de secundària que orienten als estudiants	Vicedegans d'Estudiants i Mobilitat, d'Afers Acadèmics, coordinadors de grau i coordinador de relacions institucionals	Implantada i s'hi continua treballant
Potenciar el PAS de suport al grau		Implantada
Identificar al responsable de la memòria amb el coordinador d'assignatura	Vicedegà d'Afers Acadèmics	Implantada parcialment
Protocolitzar reunions periòdiques amb els responsables d'assignatures i/o guies docents, professors i estudiants	Vicedegà d'Afers Acadèmics i Coordinadors	Implantada i s'hi continua treballant
Modificació de l'escala de valoració en les enquestes que responen els estudiants i, en aquest sentit, es podria estudiar la possibilitat d'adoptar una escala de valoració més habitual per als estudiants (per exemple, 0 a 10)		Cancel·lada, la Universitat ha optat per un altre sistema
Les dades de rendiment per assignatura del repositori haurien de mostrar-se per curs i no alfabèticament		Pendent
Millora de la qualitat de la informació per a l'elaboració de l'informe de seguiment així com la concordança entre bases de dades diferents		Implantada
Especificació dels instruments d'avaluació de les competències de cada mòdul	Coordinadors de grau i Vicedegà d'Afers Acadèmics	Pendent, en fase de treball
Concreció, en termes de resultats d'aprenentatge, de les competències en alguns mòduls de la memòria on no s'ha concretat	Coordinadors de grau i Vicedegà d'Afers Acadèmics	Pendent, en fase de treball i previst curs 2014-15
Dissenyar un sistema de recollida d'evidències de l'adquisició de competències per part de l'estudiant.	Coordinadors de grau i Vicedegà d'Afers Acadèmics	Implantada parcialment i s'hi continua treballant
Millorar les aules en quant a capacitat i elements materials		Implantada parcialment i s'hi continua treballant
Modificar les competències i resultats d'aprenentatge de la matèria de Comptabilitat.	Coordinadors de grau i Vicedegà d'Afers Acadèmics	Pendent, previst curs 2014-15
Estudiar el desplaçament de l'assignatura del primer curs cap a cursos posteriors i revisar tota la incompatibilitat d'assignatures	Coordinadors de grau i Vicedegà d'Afers Acadèmics	Pendent, previst curs 2014-15
Potenciar la figura del delegat del curs	Coordinadors de grau i Vicedegà d'Afers	Implantada parcialment i s'hi continua

	Acadèmics	treballant
Apropar el contingut dels graus a la realitat empresarial.	Deganat	Implantada parcialment i s'hi continua treballant
Demandar que tots els professors dels graus siguin enquestats	Deganat	Fet, però no en tenim el control
Augmentar els recursos a les biblioteques		Implantada i s'hi continua treballant
Establir un calendari de càrrega dels plans docents	Departaments	Pendent, previst curs 2014-15

MÀSTERS

Acció	Responsable	Estat actual ⁽¹⁾
Tenir accés a una aula informàtica amb us exclusiu pels estudiants del nostre programa MEA amb programari específic.	Facultat i MEA	Implantada
Millorar visibilitat del programa i preinscripció	Coordinació del MEA	Implantada
Canviar l'organització del temari dels mòduls del MEA	Coordinació del MEA	Implantada
Millorar la orientació professional dels estudiants del MEA amb la col·laboració de la BGSE	Coordinació del MEA	Pendent
Esforç promoció i comunicació màster	Coordinadors MMOBE	Implantada
Implantació pràctiques externes	Coordinadors MMOBE i MUM	Implantada a MUM i només parcialment a MMOBE
Presència xarxes socials (Linkedin, Facebook)	Coordinadors MMOBE	Implantada
Afavorir la realització de tesis doctorals	Professors MMOBE	Implantada
Guies docents i coordinació	Coordinadors i Professors MMOBE	Implantada parcialment
Millora dels canals d'informació a estudiants interessats, amb especial incidència al context internacional	Coordinació del MEBA	Pendent
Adequació del calendari de pre-inscripcions al context internacional	Vicerectorat de Professorat i Programació Acadèmica	Implantada parcialment
Millorar la presa de decisions en el procés de selecció de candidats	Coordinació del MEBA	Implantada
Realització de cursos propedèutics	Coordinació del MEBA	Pendent
Admissió selectiva dels candidats per itineraris	Coordinació del MEBA	Implantada
Millora de la web pròpia del màster	Coordinació del MEBA	Implantada

Millora de la web oficial de màsters de la UAB	Oficina de comunicació i promoció	Implantada
Demandar el suport i el vist-i-plau de l'equip de govern de la Facultat per tal de poder comptar amb una figura de suport administratiu	Coordinació del MEBA – Equip del Degà a la Facultat	Implantada
Millora dels processos administratius de pre-inscripció, especialment el pagament per reserva de plaça	Vicegerència d'Ordenació acadèmica (?)	Implantada parcialment
Obtenció de més recursos de professorat	Vicerectorat de Professorat i Programació Acadèmica	Implantada parcialment als departaments d'EE i EiHE
Agilització dels processos administratius posteriors a la matrícula	Vicegerència d'Ordenació acadèmica (?)	Implantada parcialment
Realització de jornades i sessions d'orientació professional	Coordinació del MEBA	Implantada parcialment
Disseny de mecanismes per recollir les opinions de professors i egressats del màster	Coordinació del MEBA	Implantada parcialment
Cal adequar l'aplicatiu informàtic (sigma-coordinació)	UAB	Pendent
Realitzar una recerca activa d'empreses disposades a col·laborar amb el màster a través de convenis curriculars.	Coordinació MUM	Implantada parcialment
Desenvolupar un procés de selecció i admissió d'estudiants rigorós.	Coordinació MUM	Implantada parcialment
Revisar contingut, metodologia i criteris d'avaluació dels mòduls i organitzar setmana propedèutica	Coordinació MUM	Implantada parcialment
Incrementar la dotació de professorat a temps complet al Màster	Departaments adscrits	Implantada parcialment
Incrementar el suport administratiu al màster	UAB/Facultat/ Departaments adscrits	Implantada
Adequar i millorar les aules informàtiques de la Facultat i fer accessible a persones amb mobilitat reduïda.	UAB/Facultat	Pendent

(1) "implantada, implantada parcialment, pendent

Comentaris:

2. TITULACIONS IMPARTIDES AL CENTRE I GRAU D'IMPLANTACIÓ

GRAUS						
Titulació	Cursos implantats (*)					
	1r	2n	3r	4r	5è	6è
Grau d'Administració i Direcció d'Empreses	2010-11	2011-12	2012-13			
Grau de Comptabilitat i Finances	2010-11	2011-12	2012-13			
Grau d'Empresa i Tecnologia	2010-11	2011-12	2012-13			
Grau d'Economia	2010-11	2011-12	2012-13			
Grau d'Administració i Direcció d'Empreses + Dret	2010-11	2011-12	2012-13			
Grau d'Administració i Direcció d'Empreses en anglès	2011-12	2012-13				

(*) Any en que es va implantar per primera vegada cadascun dels cursos

MÀSTERS			
Titulació	Duració del màster (1 any / 2 anys)	Cursos implantats (*)	
		1r	2n
Màster Universitari en Anàlisi Econòmica (MEA)	2 anys	2006-2007	2007-2008
Màster Universitari en Economia i Administració d'Empreses (MEBA)	1 any	2011-12	
Màster Universitari en Gestió, organització i Economia de l'Empresa (MMOBE)	1 any	2009-2010	
Màster Universitari en Màrqueting (MUM)	1 any	2011-12	
Màster Universitari en Recerca Aplicada en Economia i Empresa (MAREB)	1 any	2012-13	

(*) Any en que es va implantar per primera vegada cadascun dels cursos

3. RESUM DE L'ESTAT DE LES TITULACIONS IMPARTIDES AL CENTRE

3.1. VALORACIÓ DELS GRAUS

ENTRADA D'ESTUDIANTS

El nombre d'estudiants matriculats de nou ingrés es considera satisfactori. El curs 2012-13 vam cobrir totes les places disponibles majoritàriament amb estudiants que van escollir els nostres graus en primera opció. El perfil dels nous estudiants en el grau d'ADE i d'ADE és cada cop millor, tendència aquesta que s'està consolidant. El nivell dels estudiants entrants en el grau d'ECO, CiF i EiT, tot i la millora en la nota de tall, els alumnes de nou ingrés continuen mostrant mancances pel que fa al coneixement de matemàtiques.

La informació que el futur estudiant rep sobre les nostres titulacions a través del portal UAB i/o del Centre es considera satisfactòria, tot i que cal incrementar i millorar l'organització de la informació en el portal de la Universitat. Un aspecte fonamental és la informació sobre el professorat que imparteix cada assignatura i grup que haurien d'estar disponibles al començament del període de matrícula, juntament amb els horaris de classe, i els noms dels professors responsables de la docència de cada grup.

Pel que fa a la difusió dels graus, les accions dutes a terme es valoren de forma satisfactòria, tot i això el centre considera que la difusió és un procés de millora continua. En aquest sentit, s'està treballant per intensificar les accions de promoció de la titulació per tal d'atreure millors estudiants. En aquest sentit es preveu efectuar, entre altres, les següents actuacions: contactar directament amb els professors de secundària que imparteixen assignatures d'economia per donar a conèixer les característiques del grau impartit a la UAB; dissenyar un cicle de conferències sobre aspectes econòmics d'actualitat i preparar la cerimònia de graduació de la primera promoció d'estudiants graduats. Totes aquestes actuacions, i altres que s'efectuen de tutorització dels futurs i dels actuals estudiants de la Facultat, es recolliran en el Pla d'Acció Tutorial que el Centre té previst preparar.

Finalment, també s'ha millorat el format en les sessions d'acollida i benvinguda, donant-los-hi una durada i un contingut apropiats. Així, el Degà de la Facultat fa una presentació general i els coordinadors dels graus en fan una presentació específica als estudiants corresponents; un cop finalitzades les dues presentacions comença l'activitat acadèmica.

PROFESSORAT

La dotació real de professorat es considera no satisfactòria, per bé que el perfil del professorat es considera adequat per impartir les titulacions. El problema és de quantitat de professorat disponible, no de la seva qualificació o aptitud per la tasca docent. Pel curs 2012-13 es van obtenir els recursos necessaris per poder impartir la docència de les assignatures d'ECO de la Menció PUE en un grup propi.

Aquest és un aspecte que pensem important remarcar, com ja es va fer en els informes de seguiment del curs 10-11 i del curs 11-12, i que afecta al bon funcionament dels graus. Constatem que la grandària dels grups de classe per tots els graus del centre és massa elevada per a una adequada realització de sessions pràctiques (exercicis, casos pràctics i altres activitats similars), tal com ho demostra el fet que, en ocasions el nombre de matriculats excedeix els 125 alumnes per grup. Per això, seria convenient reduir-ne la grandària augmentant l'oferta de grups de docència en les assignatures amb un nombre de matriculats que justifiqués la creació de grups addicionals.

La *ratio d'alumne per professor* en els graus que ofereix el centre continua sent de les més altes de la Universitat (veure les dades disponibles al Datawarehouse de la UAB). Els grups són molt nombrosos i no s'han pogut fer desdoblaments de les sessions pràctiques en totes les assignatures de tots els graus; per això, considerem que caldria fer més esforços per assolir progressivament ràtios més baixes.

El nivell d'incidències detectat amb els mecanismes establerts pel Centre per garantir l'acompliment de les obligacions docents del professorat són mínimes; mecanismes que es consideren satisfactoris. De cara a reduir encara més el nombre d'incidències, es preveu enviar als directors dels Departaments amb docència al Centre un informe on es detallin els professors de la seva unitat que han estat objecte d'alguna incidència no resolta.

La valoració que els estudiants fan dels professors de les titulacions del Centre podria ser millorable. A mesura que els graus es vagin implantant, que els alumnes i professors estiguin plenament adaptats a la metodologia de l'EEES i que s'introdueixin més assignatures optatives, s'espera una millora en aquesta valoració. D'altra banda, considerem que l'escala de mesura que s'utilitza actualment en les enquestes PAAD (0 a 4) no és totalment satisfactòria i, en aquest sentit, es podria estudiar la possibilitat d'adoptar una escala de valoració més habitual per als estudiants (per exemple, 0 a 10). A més, cal millorar la fiabilitat i cobertura de les enquestes: tot el professorat de tots els cursos hauria de ser avaluat cada any, per tal d'obtenir informació més completa i comparable.

RECURSOS D'APRENTATGE I PERSONAL DE SUPORT

La valoració global de les infraestructures i altres serveis docents és satisfactòria, tenint en compte el compromís adquirit a la memòria dels diferents graus. S'han dedicat recursos a millorar ordinadors, canons, il·luminat d'aules, bancs, la sala de reunions, la sala de Graus i la sala de Junttes. Com a punts de millora, caldria estudiar un possible augment de la capacitat d'algunes aules per tal de poder realitzar activitats avaluatives que impliquen un nombre elevat d'estudiants (proves escrites conjuntes).

Cal mencionar que la pèrdua de recursos econòmics per part de la biblioteca ha donat lloc a una reducció en el nombre de bases de dades a les quals està subscripta la Universitat, així com de revistes acadèmiques, fets que redueixen els recursos de suport a l'aprenentatge de l'estudiant. Seria recomanable dotar la Biblioteca d'accés a més bases de dades per poder ampliar els recursos disponibles per la realització de treballs empírics. Des de la Facultat s'han fet gestions per augmentar els paquets de revistes de les biblioteques de CCSS.

En un dels graus han estat identificades necessitats específiques en recursos d'aprenentatge. En concret, en el grau d'Empresa i Tecnologia es valora com preocupant la capacitat i distribució dels equips en les aules informatitzades. La capacitat de les aules fa que en alguns casos l'ús de l'aula informatitzada faci imprescindible el desdoblament del grup. A més, la disposició dels ordinadors va en contra de la interacció del professor amb els alumnes dificultant molt la mobilitat del professor quan l'aula té un alt grau d'ocupació. Caldria revisar la distribució, fins i tot ni que això suposés una minoració d'equips disponibles. També cal incorporar noves llicències de programari per les assignatures que es van desplegant; i, de cara al proper curs, amb el desplegament de noves assignatures de quart, caldrà coordinar l'ús de diferents programaris nous i fomentar l'ús de programari que permeti l'aprenentatge actiu per part dels estudiants. En aquest sentit s'han establert contactes amb empreses del sector per

col·laborar (AENOR, University Alliances SAP, IBM Academic Initiative, AuraPortal, Microsoft msdn academic alliance entre altres).

La Gestió Acadèmica de la Facultat realitza una bona tasca però, per manca de recursos de suport, alguns processos administratius vinculats a la coordinació del grau s'allarguen excessivament en el temps. Tot i la incorporació d'un administratiu de suport a les tasques de coordinació dels graus i màsters, continua havent-hi problemes de personal. Per tal de poder oferir un millor servei s'està treballant per implantar la "Cita prèvia" el proper curs acadèmic.

PLANIFICACIÓ I DESENVOLUPAMENT DELS ENSENYAMENTS

La **planificació dels ensenyaments** és satisfactòria. El centre ha dissenyat la mateixa estructura horària pels tres primers cursos d'un grau, de manera que si algun estudiant ha de repetir una assignatura, aquesta només quedaria solapada amb una assignatura del curs posterior. L'estudiant, abans de la matrícula, pot consultar la guia docent de les assignatures, l'horari i el calendari d'exàmens. Això es podria millorar si, a més, tinguessin informació sobre els professors encarregats de la docència dels diferents grups i que no està disponible fins ben començat el semestre. Aquest fet és degut al retard dels departaments en l'elaboració dels plans docents i la seva càrrega als aplicatius informàtics dels quals depèn la difusió d'aquesta informació. En aquesta línia s'han efectuat reunions amb els gestors departamentals i la gestió acadèmica del centre per dissenyar un protocol i un calendari de treball que ens permeti publicar la informació abans de la matrícula.

Durant el curs 2012-13 s'ha preparat tota la documentació que acompanya l'assignatura TFG, s'ha informat degudament als estudiants de tota la informació i del procés d'assignació que es seguirà de cara al proper curs 2013-14. El Centre ha optat per dissenyar un aplicatiu propi on l'estudiant escollirà el tutor-treball per ordre decreixent de nota d'expedient i que ens ha de facilitar l'assignació del TFG a tots els estudiants matriculats de forma eficient.

En el Campus de Sabadell s'ha planificat la implantació de l'assignatura "Pràctiques externes" de 18 crèdits ECTS. Per fer-ho durant el curs 2012-13 s'han efectuat reunions amb Treball Campus i s'ha contactat i visitat diverses empreses. Aquestes gestions i altres contactes establerts ens han permès signar 26 convenis marc de col·laboració amb empreses com Fluida Services España, S.L.U., Nexus Energia, S.A., Develoop Software, S.L., Active Business and Technology, Observatori del Tercer Sector, Horwtah PLM Auditores, S.L.P., Iberaudit MRM Audiconsulting, S.L.P, etc. Paral·lelament, s'han programat diverses reunions amb els estudiants per explicar-los el funcionament de l'assignatura.

També s'ha signat un conveni de col·laboració amb el Consell Intersectorial d'Empresaris (CIESC) en el marc del qual s'ha organitzat un primer cicle de conferències en l'àmbit comptable i s'ha establert contactes amb les empreses que formen part d'aquesta federació d'associacions d'empresaris de diferents sectors industrials, comercials i de serveis del vallès per millorar i enfortir la relació Facultat-Empresa.

La Facultat ha dut a terme diverses accions de tutorització dels estudiants, com les esmentades anteriorment i que no tenim recollides explícitament en una pla d'acció tutorial (PAT). Es preveu pel proper curs acadèmic treballar en la planificació i publicació del pla d'acció tutorial del centre.

En el grau d'ADE es vol canviar el nombre de crèdits de l'optativa pràctiques externes de 6 a 18 crèdits per tal de poder obrir aquesta assignatura als estudiants del grau d'ADE en anglès. Es preveu dissenyar un programa de pràctiques aprofitant el programa de mobilitat i les sinèrgies del programa de pràctiques del Campus Sabadell.

Per tal de potenciar els nous graus i premiar el bons estudiants es destinaran recursos del fons Olga Torres per distingir els millors expedients dels graus del Campus de Sabadell.

En el grau d'Empresa i Tecnologia cal pensar en planificar els horaris tenint en consideració els requeriments formatius que necessiten els estudiants, tant a nivell de pràctiques de laboratori, com per poder cursar pràctiques curriculars, així com per poder programar el desplegament de les optatives de quart curs amb docència impartida per part de professionals del sector.

El **desenvolupament de les activitats docents** es pot considerar, en termes generals, satisfactori. Les reunions de la coordinació del grau que s'han fet amb el professorat i amb l'alumnat del grau així ho han posat de manifest. Es proposa continuar amb el seguiment de les activitats docents i amb les reunions periòdiques amb professorat i alumnat.

En el context d'aquestes reunions, en el grau d'Empresa i Tecnologia s'han identificat diversos desajustaments, majoritàriament provocats per la novetat de les matèries, la manca d'experiència i la novetat del grau. Com a conseqüència d'aquests fets, per tal de canalitzar-lo adequadament, s'ha augmentat la coordinació entre assignatures de diverses matèries i entre professors.

Per millorar el desenvolupament de les activitats docents s'ha redactat un document on es facilita als professors unes pautes comunes i uns criteris generals sobre alguns aspectes relacionats amb la docència en els graus de la nostra Facultat.

Els estudiants d'ADE i ECO a tercer curs tenen opció de cursar la menció PUE (Programa Universitat Empresa) que els permet alternar durant els dos darrers cursos del grau la seva formació acadèmica amb pràctiques en empreses. En el curs 2012-13 un total de 90 estudiants, 60 d'ADE i 30 d'ECO, s'han matriculat en aquesta menció i estan fent pràctiques en empreses com Nestlé, Banc Sabadell, Deloitte, Applus, Endesa, Ajuntament de Barcelona, Critería Caixa Holding, Ernest&Young, Fundació Catalunya, Fundació Parc de Recerca de la UAB, Google Spain, Faura-Casa, KPMG, PriceWaterhouseCoopers, etc.

El centre disposa d'un *programa de mobilitat* que té una llarga trajectòria, disposant d'una gran i variada quantitat de centres amb els quals tenim un conveni d'intercanvi. En el curs 2012-13, moment en què teníem desplegats fins a tercer dels graus d'ADE, de CF, d'ECO i d'EiT, la facultat comptava amb 95 partners dins el programa Erasmus (Unió Europea), 53 partners dins el Programa Propi de la UAB (fora de la Unió Europea) i 19 partners dins el programa Séneca-Sicue (Espanya). Així, els nostres estudiants de grau tenien un total de 167 destinacions al seu abast.

Des que els estudiants de grau arriben a la facultat, s'han fet varies accions per transmetre la importància d'aquest programa en la seva formació. En aquesta difusió, hem subratllat que si bé han de tenir clar que són programes de caràcter acadèmic, tenen un gran valor afegit tan per millorar el seu coneixement d'idiomes com per ajudar a desenvolupar-se en altres cultures. Al marge de la primera presentació en les sessions de benvinguda just acabats d'arribar a la facultat, la difusió del programa d'intercanvi s'ha fet principalment mitjançant les xerrades a

les classes per part del coordinador d'intercanvi corresponent. La facultat disposa de tres coordinadors d'intercanvi, anomenats pel degà. Un pels estudiants del grau d'ADE, un pel grau d'ECO i un altre pels graus de CF, i d'EiT. Puntualment, des del vice deganat de mobilitat, s'han fet també trobades amb estudiants interessats per motivar la seva participació.

La participació en el curs 2012-13 dels estudiants de grau no ha estat molt alta. Una raó important per explicar aquesta baixa participació és pels problemes de finançament de les estades d'estudi, que molts estudiants comenten estan totalment fora de les seves possibilitats. Una altra raó és que la majoria d'estudiants de grau veu, acertadament, que el moment més idoni per fer una estada d'estudis a fora és en el quart any del grau. Així, esperem que en el curs 2013-14, a on tindrem finalment el quart curs desplegat, la participació pugui ser més elevada.

Finalment, voldríem destacar que el programa d'intercanvi de la facultat beneficia als nostres estudiants no solament pel fet de poder anar a realitzar part dels seus estudis a un altre centre, sinó també, pel contacte amb els nombrosos estudiants que ens visiten, que és molt nombrosa. Entenem que una de les raons per les quals ens visiten tants estudiants és el fet que la facultat té una oferta acadèmica en anglès molt extensa. Addicionalment, la facultat ha fet un gran esforç per millorar la informació sobre la nostra oferta acadèmica en els tres idiomes: Català, Castellà i Anglès, posant a l'abast dels interessats la guia docent de cadascuna de les assignatures que oferim en aquests tres idiomes. Aquesta feina de millorar la difusió de la nostra oferta acadèmica conjuntament amb la millora del procés d'acollida ha estat valorada molt positivament pels nombrosos estudiants que cada any visiten la facultat.

RESULTATS ACADÈMICS

El rendiment acadèmic en els graus oferts pel Centre es valora positivament sense que això faci minvar la voluntat de millora. Com era previsible, el percentatge de rendiment acadèmic presenta algunes variacions en funció de les assignatures i el grau. En el grau d'ADE els resultats són percentualment més satisfactoris que en la resta de graus. Donada l'experiència dels cursos previs, s'han efectuat esforços per millorar els resultats en les assignatures en que, de forma reiterada, aquestos són baixos. En aquesta línia s'han fet reunions amb els responsables de les assignatures amb pitjors resultats (Microeconomia, Matemàtiques, Macroeconomia i Teoria de Jocs) i, des del curs 2011-12, s'ofereix uns cursos propedèutics de Matemàtiques per estudiants de nou ingrés.

SISTEMA INTERN DE QUALITAT

La disponibilitat de les dades es pot qualificar com a satisfactòria, en tot cas se'n podria millorar la seva explotació i que totes les dades que són necessàries per a l'informe (taula d'indicadors) fossin accessibles directament. A més, seria recomanable que les dades de rendiment acadèmic per assignatures estiguessin agrupades per cursos.

El funcionament de la comissió de docència el valorem positivament. Com a millora consolidada, aquest curs hi ha el fet que el vicedegà de docència, els coordinadors de titulació i els responsables de la gestió acadèmica, fan reunions periòdiques de treball que són molt útils per a la coordinació inter-titulacions de la Facultat.

Com a mecanisme de recollida del grau de satisfacció, s'han fet reunions amb professorat i alumnat per tal de conèixer les seves opinions. És recomanable continuar amb aquest seguiment de manera que es conegui el seu grau de satisfacció a mesura que es vagi implantant el grau. Així mateix, un cop el grau estigui plenament implantat, s'espera recollir informació sobre egressats, ocupadors, agents socials i d'altres col·lectius.

Per acabar aquesta secció de l'informe, volem constatar la voluntat i interès del centre en augmentar la internacionalització dels estudis que ofereix. En aquest sentit, cal destacar que des del curs 11-12 s'ha ofert un grup d'ADE exclusivament en anglès, amb una preinscripció separada del grau d'ADE. El programa de mobilitat permet els intercanvis dels estudiants dels nostres diferents graus i es continua treballant per augmentar l'oferta d'assignatures en anglès i l'oferta d'un grup d'ECO exclusivament en anglès.

3.2 VALORACIÓ DELS MÀSTERS

ENTRADA D'ESTUDIANTS

El nombre d'estudiants matriculats de nou ingrés ha estat, en termes generals, suficient en tots els màsters, però es pot millorar. Tots els màsters han superat el llindar dels 20 estudiants, llevat del MMOBE, que és un màster interuniversitari i n'ha tingut 19. La coordinació d'aquest màster ja està fent esforços per aconseguir més estudiants, sobretot, d'universitats espanyoles.

El perfil dels nous estudiants és un tret que tots els coordinadors volen millorar, amb l'objectiu d'aconseguir els millors estudiants. Per tal d'aconseguir-ho, el MEA ha signat un conveni de col·laboració amb la BGSE (Barcelona Graduate School of Economics) a través del qual gestionen el procés de sol·licituds, preinscripció i matrícula dels estudiants. de manera que els permet programar els cursos de forma adequada, i anticipar tant la preinscripció com la reserva. La col·laboració amb la BGSE els permet també donar visibilitat al programa, recalçant la pertinença de la comunitat acadèmica del programa a la BGSE. Per tot plegat, esperen poder incrementar el nombre de sol·licituds, la qualitat de les mateixes i el nombre d'estudiants matriculats.

La internacionalitat mostra que la informació a la web és suficient, encara que sempre es pot millorar amb més manteniment i actualització de les dades i amb una millor coordinació de les diferents informacions que els estudiants reben a través de diferents canals (web UAB, web MMOBE, punt d'informació, IWP, àrea de preinscripció, departament).

Un calendari de matrícula permanentment obert, com el que s'acaba d'aprovar, hauria de millorar els inconvenients que ha presentat el tancament de la matrícula durant períodes importants del curs.

Els processos de preinscripció i matrícula són una mica lents, des de que es pren la decisió i arriba la carta d'admissió passa molt temps. Així mateix, el pagament de la reserva de plaça de 500 euros continua sent un problema. Cal millorar clarament els processos de pagament de la reserva de plaça. A la web s'ha d'informar clarament que només els que tinguin el grau finalitzat poden fer el pagament. D'altra banda, el fet que hi hagi períodes durant els quals no es pot fer el pagament complica innecessàriament el procés.

Donada la internacionalització dels nostres màsters, caldria garantir que, quan fos necessari, els certificats es poguessin expedir en anglès. Aquest és un comentari que ja es va fer en l'anterior informe i sobre el que els coordinadors encara es queixen.

Finalment, cal destacar que tant la Facultat com els màsters involucrats, estan realitzant un important esforç econòmic per proporcionar una persona de suport administratiu als màsters

MEBA i MUM, doncs el suport administratiu que reben aquests dos màsters de nova creació és clarament insuficient, el que impedeix l'assoliment del seu potencial.

PROFESSORAT

El MEBA té una dotació de professorat inferior a la necessària, doncs la Universitat ha complert només de forma parcial el compromís que va adquirir amb la Facultat de dotar els Departaments els recursos necessaris per garantir un desplegament adequat de la docència del màster. Els recursos aportats pel Rectorat cobreixen només dos dels tres mòduls optatius que s'imparteixen. Malgrat que en el curs 2012/13 aquest problema encara no s'ha resolt, la Universitat mostra una clara intenció de tenir-lo solucionat de cara el curs vinent.

El MUM té la voluntat de seguir incrementant el percentatge de docència impartida per professors doctors, que actualment és d'un 80%. El professorat dels altres màsters és doctor i actiu en recerca.

RECURSOS D'APRENTATGE I PERSONAL DE SUPORT

Els màsters necessiten d'espais d'ús exclusiu dels estudiants per a facilitar un bon rendiment acadèmic i una bona relació entre els estudiants. El MEA, el MAREB i el MMOBE disposen d'espai en els departament per aquest ús. Com que el MEBA i el MUM no disposaven de cap espai amb aquestes característiques, l'any passat la Facultat va fer possible que els estudiants poguessin utilitzar l'aula on s'imparteix la docència, quan aquesta no s'utilitzi per fer-hi la docència. La valoració dels estudiants d'aquest espai d'estudi i interacció és molt bona.

Els programes també necessiten disposar d'una aula d'informàtica amb programari específic pels estudiants. L'any passat la Facultat va arribar a un acord amb la BGSE per dotar una de les aules d'informàtica existents amb nou hardware i software apropiat pels estudiants de màster, com el paquet estadístic STATA. Malgrat aquests esforços, degut a restriccions pressupostaries, el software no està sempre actualitzat.

La Facultat també ha realitzat un esforç important per recuperar paquets de revistes científiques, que en edicions anteriors havien estat donades de baixa.

El Campus Virtual ha presentat diversos problemes. Per una banda, aquest no resulta operatiu fins ben entrades algunes setmanes del curs, el que dificulta el bon funcionament de les matèries. Per una altra banda, la dificultat d'utilitzar el Campus Virtual per part de professors d'altres universitats ha impedit el seu ús pel MMOBE, que és un programa interuniversitari. Per satisfer les necessitats cobertes pel CV, el programa ha desenvolupat el seu propi campus virtual.

Pel que fa referència al suport administratiu, com s'ha esmentat més amunt, la Facultat, el MEBA i el MUM estan fent notables esforços econòmics per cobrir la manca de suport administratiu que durant la primera edició han tingut aquests dos programes. Per la tercera edició, aquests dos programes comptaran amb un administratiu de suport.

PLANIFICACIÓ DELS ENSENYAMENTS

La informació necessària sobre el curs es proporciona de forma fluida i adequada en els cinc programes de la Facultat. No obstant això, el MMOBE és l'únic programa que té guies docents, tot i que segueix detectant problemes menors de retràs en l'entrega de les guies. El MUM ha

elaborat 3 guies pel curs 2012-2013 i el MEBA i el MAREB tenen la voluntat d'elaborar les guies per les properes edicions. El MEA, el MEBA i el MAREB tenen tota la informació rellevant a la seva web —i en el cas del MEA també a la intranet.

S'ha realitzat un canvi en la memòria del MUM, que ha consistit en intercanviar els crèdits de dos mòduls. S'ha canviat l'obligatorietat del mòdul G "Pràcticum", per configurar-lo com a mòdul optatiu i alhora, s'ha canviat l'optativitat del mòdul F "Màrqueting Emergent", que s'ha configurat com obligatori. Aquest intercanvi ens portarà a ajustar algunes competències dels mòduls afectats.

Aquest canvi ha servit per ajustar algunes competències dels mòduls afectats i corregir alguns desequilibris detectats en les dues primeres edicions del màster. Per una banda, la concentració d'estudiants sobretot en un dels mòduls optatius, que posava en risc la programació dels altres mòduls en edicions posteriors del màster, i per altra banda, el dèficit de convenis entre el màster i les empreses per poder oferir el mòdul obligatori de pràctiques "practicum" a tots els estudiants.

Malgrat el canvi en el mòdul de pràctiques, el MUM ha incrementat les places de pràctiques externes a 35, que ha satisfet la demanda de pràctiques que hi havia.

DESENVOLUPAMENT DELS ENSENYAMENTS

Els programes han implementat accions per seguir millorant el desenvolupament dels ensenyaments que, en termes generals, és satisfactori.

El MEA, el MAREB i el MEBA no realitzen activitats d'orientació professional, tret de les dirigides al Job Market acadèmic. El MEA està parlant amb la BGSE per veure com articulen la col·laboració de cara a millorar les activitats d'orientació professional. Els altres dos programes tenen estratègies per a millorar aquesta mancança en les edicions futures.

RESULTATS ACADÈMICS

La valoració dels resultats acadèmics dels diferents programes és bona.

EL SISTEMA INTERN DE QUALITAT (SIQ)

Seria convenient incorporar indicadors referents a l'heterogeneïtat geogràfica dels estudiants, les sortides acadèmiques i professionals dels egressats, el grau de satisfacció del estudiant o la taxa d'ocupació dels estudiants.

Tots els programes disposen d'enquestes als estudiants. La recollida i anàlisi de la valoració dels professors és un punt que algun programa vol millorar, doncs és menys sistemàtica.

4. SITUACIONS DETECTADES I PROPOSTES DE MILLORA

Les entrades a la següent taula estaran ordenades d'acord amb la **prioritat** que el Centre assigna a l'execució de l'acció de millora proposada.

4.1 PELS ESTUDIS DE GRAU

<i>Prioritat</i>	<i>Situació detectada</i>	<i>Titulació o titulacions afectades</i>	<i>Acció de millora</i>	<i>Caràcter de la millora⁽¹⁾</i>	<i>Responsable (en el Centre) de la seva implantació</i>	<i>Els costos derivats de la proposta de millora són assumibles pel Centre⁽²⁾</i>	<i>Calendari</i>
Alta	Necessari augmentar la internacionalització dels estudis.	ECO, CiF i EiT	Implantar un grup específic d'ECO que s'imparteixi exclusivament en anglès. Augmentar l'oferta de grups en anglès.	2	Deganat i departaments	Parcialment	2014-15 i següents
Alta	La mida dels grups és massa gran.	ADE, ECO, CiF i EiT	Obertura de nous grups de les assignatures que ho justifiqui el nombre de matriculats.	2	Deganat i Departaments	Parcialment	2014-15 i següents
Alta	Necessitat d'assignar a cada estudiant matriculat en l'assignatura de TFG un titol-tutor	ADE, ECO, CiF i EiT	Aplicatiu per assignar els TFG		Deganat		2013-14 i següents
Alta	La ratio alumne/professor és massa elevada.	ADE, ECO, CiF i EiT	Augment de dotació de professorat.	2		NO	2014-15 i següents
Alta	Atreure estudiants amb nota de tall més alta.	ADE, ECO, CiF i EiT	Intensificar les accions de difusió de les nostres titulacions.		Deganat	Parcialment	2014-15 i següents
Mitjana	El perfil dels estudiants dels graus poden encaixar	CiF i EiT	Intensificar les accions de difusió de les nostres		Deganat		2014-15 i següents

	millor amb el contingut dels graus.		titulacions.				
Alta	Millorar el servei de la gestió acadèmica	ADE, ECO, CiF i EiT	Cita Prèvia		Deganat		2013-14
Alta	Oferir l'assignatura de pràctiques externes en els graus del campus Sabadell	CiF i EiT	Programa de Pràctiques Campus Sabadell		Vicedegà Campus Sabadell i Deganat		2013-14 i següents
Alta	Oferir l'assignatura de pràctiques externes en el grau d'ADE en anglès	ADE en anglès	Programa de Pràctiques propi		Deganat		2014-15 i següents
Alta	Dificultats per escollir optatives per parts dels estudiants de la doble titulació ADE+DRET	ADE+DRET	Reprogramació del desplegament del doble grau		Coordinadors de grau i Vicedegà d'Afers Acadèmics		2014-15
Alta	Dificultats per anar d'ERASMUS per parts dels estudiants de la doble titulació ADE+DRET	ADE+DRET	Reprogramació del desplegament del doble grau		Coordinadors de grau i Vicedegà d'Afers Acadèmics		2014-15
Mitjana	Augmentar la relació universitat-empresa	ADE, ECO, CiF i EiT	Cicles de Conferències		Vicedegà de Campus Sabadell		2013-14 i següents
Mitjana	Donar a conèixer als nostres estudiants els Premis Nobel d'Economia	ADE, ECO, CiF i EiT	Conferència sobre el Nobel		Deganat		2013-14 i següents
Mitjana	Manca de competències i resultats d'aprenentatge relacionats amb les assignatures de Comptabilitat de Costos, Comptabilitat de Gestió i Fiscalitat.	ADE	Modificar les competències i resultats d'aprenentatge de la matèria de Comptabilitat.		Coordinadors de grau i Vicedegà d'Afers Acadèmics		2015-16
Mitjana	Temporalització inadequada de l'assignatura "Recursos	ADE	Estudiar el desplaçament de l'assignatura del primer curs cap a cursos		Coordinadors de grau i Vicedegà d'Afers		2015-16

	Humans".		posteriors i revisar tota la incompatibilitat d'assignatures.		Acadèmics		
Mitjana	Tenim poca informació envers l'actuació docent de tots els professors.	ADE, ECO, CiF i EiT	Demandar que tots els professors dels graus siguin enquestats. Utilitzar un sistema d'enquestes del professorat que obtingui un nivell de respostes més representatiu.	2	Deganat Universitat		2014-15 i següents
Mitjana	Reducció de recursos a nivell de biblioteca.		Augmentar els recursos a les biblioteques.			NO	2014-15
Alta	Retard en l'assignació d'algun professor d'assignatura.	ADE, ECO, CiF i EiT	Elaboració d'un protocol i un calendari per introduir la informació al PDS.		Departaments i gestió acadèmica		2014-15 i següents
Mitjana	Necessitat de tenir un feedback constant del funcionament dels graus a nivell de professorat i estudiants.	ADE, ECO, CiF i EiT	Dur a terme reunions periòdes amb l'alumnat (delegats de curs).		Coordinadors de grau i Vicedegà d'Afers Acadèmics	Sí	2013-14 i següents
Mitjana	Necessitat d'augmentar i millorar la comunicació amb agents externs per donar a conèixer els nostres graus.	ADE, ECO, CiF i EiT	Programar xerrades amb professors de secundària. Programar un cicle de conferències. Participar en l'Olimpiada de l'Economia.		Coordinadors de grau, Vicedegà d'Afers Acadèmics i Deganat	Sí	2013-14 i següents
Mitjana	Hi ha aules petites per fer classes magistrals i el mobiliari no és l'adequat per la metodologia docent.	ADE, ECO, CiF i EiT	Millorar les aules en quant a capacitat i elements materials.	2		NO	2014-15
Alta	Els resultats acadèmics	ADE, ECO, CiF i EiT	Curs propedèutic en		Deganat		2013-14 i

	són baixos en matemàtiques.		matemàtiques. Modificar el contingut de les matemàtiques de ciències socials i/o demanar les matemàtiques del científic per accedir a la Facultat.	2	Generalitat		següents
Alta	Les pràctiques externes tenen pocs crèdits.	ADE	Canviar els crèdits de les pràctiques externes de 6 a 18.		Deganat		2014-15
Alta	No disposem explícitament d'un Pla d'Acció Tutorial (PAT).	ADE, ECO, CiF i EiT	Dissenyar el PAT del centre.		Deganat		2014-15
Alta	Els resultats d'aprenentatge de les assignatures comunes no són els mateixos.	CiF i EiT	Unificar els resultats d'aprenentatge en les assignatures comunes amb altre titulacions.		Coordinadors de grau, Vicedegà d'Afers Acadèmics, Departaments i		2014-15
Alta	No hi ha informació disponible del professor responsable de la docència de cada grup.		Millorar la informació disponible a la pàgina web i millorar el sistema de càrrega del Pla Docent.		Departaments i Deganat		2014-15
Alta-Mitjana	En les memòries caldria revisar els continguts, avaluació i competències.	ADE, ECO, CiF i EiT	Iniciar el procés de revisió de continguts i competències.		Coordinadors de grau, Vicedegà d'Afers Acadèmics, Departaments		2013-14 i 2014-15
Alta	Rendiment acadèmic baix en algunes assignatures amb estudiants repetidors	ADE, ECO, CiF i EiT	Mantenir reunions amb els professors responsables per dissenyar accions de millora.		Coordinadors de grau, Vicedegà d'Afers Acadèmics, Departaments i Deganat		2013-14
Alta	No tenim acte de		Instaurar una cerimònia		Deganat	Parcialment	2013-14

	graduació.		de graduació.				
Alta	Necessitat de programari adaptat als requeriments formatius	EiT i CiF	Incorporar noves llicències de programari. Utilitzar el disponible (SAP) en les assignatures pertinents		Coordinador de grau, Vicedegà d'Afers Acadèmics i Deganat	Parcialment	2013-14 i 2014-15
Mitjana	Necessitats d'espais habilitats per activitats d'aprenentatge actiu	EiT	Habilitar espais			Parcialment	2013-14 i 2014-15
Alta	Aules informatitzades poc apropiades per a la docència	EiT	Revisar i modificar la distribució dels equips en les aules informatitzades			Parcialment	2013-14 i 2014-15
Mitjana	Dificultats per carregar a les aules els dispositius portàtils	EiT	Habilitat espais a l'aula per fer-ho			Parcialment	2013-14 i 2014-15
Alta	Falta de coordinació entre els continguts de les diferents assignatures	EiT	Fomentar la coordinació entre els professors		Coordinador de grau		2013-14 i 2014-15
Mitjana	Implementar mesures per facilitar el seguiment de la docència a estudiants amb problemes diversos	ADE, ECO, CiF i EiT	Contactar amb el PIUNE		Coordinador de la Facultat amb el PIUNE		2013-14 i següents
Mitjana	Facilitar la conciliació dels estudis universitaris als esportistes professionals	ADE, ECO, CiF i EiT	Programa Tutor Esport		Coordinador del programa		2013-14 i següents

4.2. PELS ESTUDIS DE MÀSTERS

<i>Prioritat</i>	<i>Situació detectada</i>	<i>Titulació o titulacions afectades</i>	<i>Acció de millora</i>	<i>Caràcter de la millora⁽¹⁾</i>	<i>Responsable (en el Centre) de la seva implantació</i>	<i>Els costos derivats de la proposta de millora són assumibles pel Centre⁽²⁾</i>	<i>Calendari</i>
Alta	Promoció i comunicació insatisfactòria	MMOBE, MAREB, MEBA, MUM	Esforz promoció i comunicació màster		Coordinadors/Àrea de Comunicació UAB	Sí	Immediata
Alta	Pocs estudiants de doctorat	MMOBE	Implantació màster tesis industrials		Coordinadors	Sí	2013-2014
Mitjana	Comunicació millorable	MMOBE	Presència xarxes socials (Linkedin, Facebook)		Coordinadors	Sí	2013-2014
Mitjana	Pocs estudiants de doctorat	MMOBE	Afavorir la realització de tesis doctorals		Professors	Sí	2013-2014
Mitjana	Retard en l'elaboració de guies docents	MMOBE	Guies docents i coordinació		Coordinadors i Professors	Sí	2013-2014
Alta	Selecció de candidats millorable	MAREB	Millorar en l'aplicació dels criteris per a seleccionar els candidats admesos i decidir quins complements formatius haurien de cursar eventualment alguns estudiants		Coordinació del Màster	Sí	Immediata
Mitjana	Recursos aprenentatge insuficients	MAREB	Incrementar els recursos/serveis d'aprenentatge	2	Biblioteques i Serveis d'Informàtica	No	Gener-Desembre 2013
Alta	Calendari pre-inscripció insatisfactori	MAREB, MEBA	Adequar el calendari de pre-inscripció al context	2	Vicerectorat de Professorat i Programació	-	Gener-Setembre 2013

			internacional		Acadèmica		
Mitjana	Suport administratiu insatisfactori	MAREB	Increment del suport administratiu del centre	2	Vicerectorat de personal	No	Gener-Setembre 2013
Alta	Processos post-matrícula insatisfactoris	MAREB	Agilització de certs processos post-matrícula	2	Campus Virtual	No	Setembre- Octubre 2013
Alta	Possibilitat de millorar coordinació entre professors	MAREB	Establir reunions formals i més sistemàtiques amb tot el professorat involucrat en la docència del màster tot just abans i després de la impartició de cada mòdul docent		Coordinació del Màster	Sí	Edició 2013-14
Alta	Cal millorar feed-back amb estudiants	MAREB	Realitzar enquestes als estudiants sistemàticament en acabar cada mòdul docent del programa en comptes d'una global al final del curs		Coordinació del Màster	Sí	Edició 2013-14
Alta	Calendari exàmens i difusió de guies insatisfactoris	MAREB	Millorar calendari d'exàmens i difusió de guies docents		Coordinació del Màster	Sí	Edició 2013-14
Mitjana	Orientació professional insatisfactòria	MAREB, MEBA	Orientació professional i dissenyar mecanismes de seguiment d'egressats del Màster		Coordinació del Master i Equip deganal	Sí	Edició 2013-14
Alta	Nivell heterogeni dels	MEBA	Realització de cursos		Coordinació del	No	Setembre 2014

	estudiants		propedèutics		màster		
Alta	Processos administratius de pre-inscripció insatisfactoris	MEBA	Millora dels processos administratius de pre-inscripció, especialment el pagament per reserva de plaça	2	Vicegerència d'Ordenació Acadèmica (?)	No	Febrer-Juny 2014
Alta	Manca de recursos per implementar tota la oferta docent	MEBA	Obtenció de més recursos de professorat	2	Vicerectorat de Professorat i Programació Acadèmica	No	Curs 2013-14
Alta	Processos administratius posteriors a la matrícula insatisfactoris	MEBA	Agilització dels processos administratius posteriors a la matrícula		Gestions Departamentals	Sí	Setembre 2014
Mitjana	Continguts millorables	MEBA	Revisar els continguts d'algunes assignatures		Coordinació del màster	Sí	Febrer 2014
Alta	Desajust en algunes competències d'alguns mòduls afectats i manca de convenis per oferir pràctiques a tots els estudiants matriculats.	MUM	Realitzar una modificació del pla d'estudis	1(*)	Màster	Sí	Curs 2013-14
Alta	Falta de pràctiques	MUM	Realitzar una recerca activa de empreses disposades a col·laborar amb el màster a través de convenis curriculars.		Màster	Sí	Curs 2013-14
Alta	Qualitat i heterogeneïtat dels estudiants millorable	MUM	Desenvolupar un procés de selecció i admissió d'estudiants rigorós.		Màster	Sí	Curs 2013-14
Alta	Informació millorable	MUM	Realitzar sistemes d'		Màster	Sí	Curs 2013-14

			avaluació, carrega de treball i metodologia docent del mòduls.				
Alta	Millorar presència de doctors	MUM	Incrementar la dotació de professorat a temps complert i doctors amb docència al màster.		Departaments	Sí	Curs 2013-14
Mitjana	Sistemes de recollida d'informació millorables	MUM	Desenvolupar sistemes d'avaluació docent i control d'inserció laboral dels estudiants.		Màster/Facultat	Sí	Curs 2013-14

- (1) 0 (o blanc): Interna del Centre
1: Requereix modificació de la memòria VERIFICA
2: Requereix decisions que han de ser aprovades a nivells superiors al del Centre (p.e., Comissions d'Afers Acadèmics))
- (2) si/no/parcialment

Comentaris:

(*) El caràcter urgent d'aquesta proposta de millora va determinar que en el mateix curs 2012-13 s'iniciés la modificació de la memòria del màster per tal que es pugues aplicar el nou al proper curs 2013-14. La modificació es va acordar a la Comissió d'Afers Acadèmics de la UAB l'11 d'abril del 2013 i va comptar amb la resolució favorable de l'Agència de Qualitat Docent (AQU) de la Generalitat de Catalunya el 27 de juny de 2013. La modificació va consistir en intercanviar el caràcter dels crèdits del Mòdul Projecte/Pràctiques i dels crèdits del Mòdul Màrqueting Emergent de obligatori a optatiu i viceversa. Aquesta modificació s'ha fet efectiva en el curs 2013-14 on el màster disposa de un nou mòdul optatiu que s'anomena "Pràctiques Professionals" on s'ofereix a un màxim de 25 estudiants.